

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A Magyar Párt

elnöki tanácsa tegnap ülést tartott, amely behatóan foglalkozott a Trenner Miklós dr. és társai által benyújtott emlékirattal és az érterjesztett kívánságok tárgyánál álláspontját a következőkben közli:

Az elnöki tanács teljesen osztja át a felfogást, hogy a párt a lehető legszélesebb alapokra fektetendő és ilyen irányban adott instrukciókat az egyes tagozatoknak. A pártvezetőség eddig is mindenkor tartotta a legjobb hivatásának és a párt emlékirat aláíróit, hogy a tagozatok vezetőségének ebben a munkájában legyenek segítségére. Egyes tagoknak a párt köllékéből való kilépése az illetők önkéntes elhatározására történt és mennyiben ők a párt kebelébe tartoznak, ezt a szervezeti szabályzat keretei között bárki megteheti. A szervezeti szabályzatokra vonatkozó kívánásokat az elnöki tanács nem tekintheti, mert a szervezet átdolgozása nem az elnöki tanács kezdegyezésére történt. A gyergyóentmiklósi nagygyűlésen a párt elnökségében két hely kerül betöltésre, az elnöki tanácsot teljes egészében újválasztják, az intézőbizottságban is több hely kerül betöltésre. Műdjában van tehát a nagygyűlésnek azokat megválasztani, akiket erre legérdemesebbnek talál. A párt szervezeti szabályzata elő, hogy az elnökség tagjai ilyen időtartamra választatnak meg. Az elnöki tanács alkotmányosságukra tartja, hogy bármilyen tekintetben eltérően a nagygyűlés a szervezeti szabályzat idevontkozó intézkedéseitől. Azt a kívánságot, hogy a szeptember 26-iki gyűlés résztvevői ezen a jogcímen a nagygyűlésre meghívassanak, az elnöki tanács a demokrácia az alkotmányosság elveire való hűségükkel nem teljesítheti, már ezért sem, mert ellenkező esetben nyitlen volna más csoport ilyen nyu kívánságait is honorálni, ami a nagygyűlés munkaképességét lehetetlenné tenné. Egyébként az aláírók jelentékeny része úgy is hivatalból már tagja a nagygyűlésnek, a többiek pedig bárlyik tagozattól mandátumot nyernek. A paktum mai állásáról a nagygyűlést tájékoztatják.

Véres vasuti szerencsétlenség a Temesvár—bukaresti személyvonaton Öt utas életét veszítette

Temesvár, október 3.

Krajovából érkezett jelentés szerint tegnap reggel öt óra körül a Krajova melletti Contesti állomáson a 103. számú Bukarest—turnseverini gyorsvonat nagy sebességgel összeütközött a 130. számú Temesvár—bukaresti személyvonattal. A szerencsétlenség ügyében kiküldött vizsgálóbizottság megállapította, hogy a két vonat teljes sebességgel futott egymásnak. A gyorsvonat utasai esodálatsképen teljesen sértetlenek maradtak, azonban a személyvonat utasai közül öten életüket veszítették és tizenegyen súlyosan megsebesül-

tek. Az áldozatok nagyrésze vasutas. A contestii állomás főnöke a büntetéstől való félelmében megszökött, de két óra múlva a csendőrség elfogta. A szerencsétlenség előidézésében a gyorsvonat mozdonyvezetőjének is része van, mert nem vette figyelembe az állomásról leadott jelzéseket és a vonat sebességét nem mérsékelte.

A szerencsétlenség ügyében érdeklődünk a temesvári állomás forgalmi irodájánál, ahol tudtak már az összeütközésről, de annak oka felől nem voltak hajlandók felvilágosítást adni, mert ez szerintük hivatalos titkot képez.

Halálra gázolta az autó az unokájával ballagó hetvennégy éves öreget

Temesvár, október 3.

Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap az Arad—németvári uton. Threis Miklós zombolyai gyáros 441. számú Tms. jelzésű autójával igyekezett Temesvár felé. Az országúton hazafelé tartott Craciun Zara hetvennégy éves németvári lakos öt éves unokájával. A soffőr idejekorán túlkölt, a túlkölésre a gyermek, aki hirtelen hátra nézett, az országút bal szélére tartott, míg az öreg Craciun, aki nagyot hall, jobbra haladt. A soffőr nem tudta, hogy mer-

re térjen ki, ha balra tart, a gyereket gázolja el, jobbra pedig az öreget. Ebben a nehéz helyzetben úgy vélte, hogy az uttest jobb részén talán sikerül a bajt elkerülni. Szerencsétlenségére azonban az öreg egyenesen nekiment a gépkocsinak, amely keresztültaladt a testen. Threis Miklós azonnal felvette az autóra és Temesvárra hozta Craciunt, akit a Park-szombatiumban helyeztek el. Segíteni azonban nem lehetett rajta, mert a nagy vérvesztés következtében meghalt. A gyermeknek semmi baja sem történt.

Uj európai szövetség amely veszélyezteti a nagyhatalmak egyensúlyát

Páris, október 2.

A politikai érdeklődés központjában ma Chamberlain angol külügyminiszter és Mussolini olasz kormányelnök találkozása áll, amely Livornóban ment végbe. A két államférfi megbeszélése különösen Franciaországban keltett ideges nyugtalansá-

got és Briand magához kérte Anglia párisi követét, aki a francia külügyminiszter előtt a leghatározottabb formában odanyilatkozott, hogy Chamberlain és Mussolini livornói tanácskozásán semmiféle külön egyezményt a két állam nevében nem kötöttek. A párisi reggeli lapok ezzel szemben mégis a

leghatározottabban és változatlanul azt írják, hogy a livornói megbeszélés kifejezetten annak a találkozásnak az ellensúlyozására történt, amely Thoiryben ment végbe Franciaország és Németország két vezető államférfia részéről. Az Action Francaise a livornói megbeszélésről ezeket írja:

— Lehet, hogy még csak bizalmas tanácskozások folytak Livornóban, de tény az, hogy a német-francia együttműködés úgy Angliát, mint Olaszországot nyugtalanítja, mert az esetleges új szövetségben az európai nagyhatalmak jelenlegi egyensúlyának a veszélyeztetését látják.

Kétszáz éves

a gyárvárosi katolikus plébánia

Temesvár, október 3.

A gyárvárosi katolikus plébánia a napokban ünnepli meg kétszázéves, a Coronini-téri monumentális templom pedig huszonöt éves fennállását. Ebből a kettős jubileum alkalmából méltó egyházi ünnepségek folynak le. Október kilencedikén este hét órakor félórás harangszó jelenti be a jubileumot, este félkilenckor pedig Jánosy Dezső a templom új orgonáján hangversenyt rendez. Október tizedikén délelőtt féltíz órakor magyar nyelvű jubileumi beszéd hangzik el, amelyet Ferch Mátyás kanonok mond. Utána ünnepélyes Te Deum és pontifikális nagymise következik, amelyet Pach Agost apostoli kormányzó tart. Délelőtt tizenegy órakor német jubileumi beszédet mond Metzger Márton dr. józsefvárosi főesperes. Déli féltizenkettőkor a Gyárudvar nagytermében a gyárvárosi katolikus hitközség rendkívüli jubiláris diszkyűlése megy végbe és azon a katolikus egyetemen is résztvesznek. Délután három órakor ünnepi vesernye következik teljesen új betanulásban. A jubileumi ünnepségek napján a Kossuth-téren egész napon át népiünnepélyek folynak le a szokásos bucsuszórakozásokkal.

— Uj lengyel kormány. Varsóból jelentik: A köztársaság elnöke tegnap kihallgatáson fogadta Pilsudszky marsallt, akit megbízott a kormányalakítással. Pilsudszky a megbízatást elfogadta és huszonnégy órán belül mutatja be új kormánya listáját.

Kényelmes új

Béautók

hosszabb és rövidebb turákra bármikor rendelkezésre állanak. Pontos, szolid és megbízható kiszolgálás.

„Lloyd“ béautózási vállalat
Timisoara

Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 6.
Telefon: 21-32.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2'65, Párisban 18'35

Temesvári magánárfolyamok 1926 október 3-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)
Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresletben.

Angol font: 948'00—951'00—950, dollár: 194'05—195'00—196'00, dinár: 3'45 külföldi, 3'40 belföldi, 3'35 effect, hollandi forint: 78'20—78'50—78'00, francia frank: 5'48—5'51—5'50, olasz líra: 7'37—7'40—7'40, cseh korona: 5'78—5'80—5'70, osztrák silling: 27'50—27'60—27'50, német márka: 46'50—46'70—46'00, magyar korona: 364—362—355, svájci frank: 37'70—37'80—37'70.

Lebovitsés Fia

kir. udvari szállító

uri szabó cég

Oradea — Timisoara
(Lloydsor 11)

talódi angol szövet ujdonságai
megérkeztek. 1325

Századosból kalauz lett és egy ezredessel koccant össze

Budapest, október 2.

Vég helyi Aladár dr. ezredes-orvos a múlt év augusztus 5-én a Berlin-téren nem a járda felől, hanem az ellenkező oldalról szállt fel a villamosra, Heil Lajos villamoskalauz figyelemztette az ezredest a szabálytalanságra.

— Engem ne tanítson, nem látja, hogy ezredes vagyok — mondotta Vég helyi.

— Én meg szolgálaton kívüli százados vagyok. De itt nem ismerek katonai rangot, — válaszolta a villamoskalauz.

Az affér miatt fegyelmi eljárás indult a századosból lett kalauz ellen. A fegyelmi eljárás során Heil Lajos azt mondotta, hogy ő ismeri Vég helyi ezredest, aki a háború alatt a front mögött bujkált és ezért is undorodik az egész hadseregtől. Ez a kijelentés eljutott a királyi ügyészséghez és a hadsereg elleni izgatás vétsége miatt indították eljárást a kalauz ellen, akit most vont felelősségre a büntetőtörvényszék Publik-tanácsa.

Heil Lajos a bíróság előtt elmondta, hogy kadétiskolát végzett, a háborúban mint százados szolgált, majd orosz hadifogságba került. Amikor visszatért Oroszországból, elbocsátották a hadsereg kötelékéből, nagy nyomorban volt és tizennégy napig a szó szoros értelmében véve koplalt, amíg sikerült a villamoskalauzi állást megkapnia. Tagadta vétkességét. Azt mondta, hogy az ő szemében minden utas egyforma és így értendő az a kijelentése, hogy nem ismer semmiféle katonai rangot. Azt nem mondotta a fegyelmi eljárás során, hogy undorodik a hadseregtől. A bíróság ismertette a katonai hatóság átiratát, mely szerint Heil Lajos nem tekinthető tényleges főhadnagynak, mert emléklap nélkül bocsátották el és „mert társadalmi állásához nem méltó foglalkozást űz“.

Kullmann Sándor ügyész vádbeszédében maga is kérte, hogy vegye a bíróság enyhítő körülménynek, hogy a sors által sulyosan megtépzott, szerencsétlen ember áll előtte, akinek a fényes tisztai uniformist fel kellett

cserélnie az egyszerű, de azért nagyon is tiszteltetreméltó kalauzbluzzal.

A bíróság Heil Lajost izgatás vétségében mondotta ki bűnösnek, mert fegyelmi ügye során azt mondotta, hogy „ezért undorodom én is a hadseregtől“.

Ezért nyolc napi fogház és három évi hivatalvesztésre ítélték, a büntetés végrehajtását azonban a bíróság felfüggesztette. A bíróság enyhítő körülménynek vette többek közt, hogy az életpályájáról elsodort, megtört szer-

vezető ember állott a bíróság előtt, sokat szenvedett, míg végül állás jutott. A büntetésnek nevelni, fegyelmezni kell — mondotta Publik elnöke, mert csak így várhat a bíróság a társadalom kedvező hatását az ítéle-

Beszélgetés az olasz diktátor tanárával

A fascizmus csak kísérlet, amely hajótörést fog szenvedni — Abszolutisztikus szinezete van, mert nem juttatja szerephez a tömeget

Elnyomatásból születik a tökéletes szabadság

Brioni, szeptember hó.

A Grand Hotelben a táncoló sokaságban, ahol az „öregék“ kétszeres ifjonti hévvel és a korukat mindenképp meghazudtolni igyekező frissességgel járják a könnyed táncokat, feltűnt egy hatvan év körüli ur. Megkérdeztem táncosnőmet, hogy kicsoda. Megmondta a nevét, következő pillanatban már kezét szoritottunk és szerencsém volt az olasz diktátor egykori tanárával, jelenleg is legbizalmasabb emberével megismerkednem.

Amerigo Namas dr., a római egyetem szociálpolitikai tanszékének európai hírességű tanára volt a táncos. Néhány percre kitéptem az őszhaju tudóst a gyengéd női karokból. Beszélgetünk. Sokat, érdekeset. Volt mondani valója a számomra, a tudósban ismét felébredt a tudós. A tanárban a rajongó szeretet az

egykori diákja

iránt. Mi lehet ma Mussolini egykori tanárával beszélgetni? Olaszország mai sorsát. Amit feltett kérdéseimre mondott, az alábbiakban adom vissza:

— Tanár ur, a legközelebbi jövőben lesz és lehet-e kihatása a fascizmusnak az európai politikára, különösen az orosz bolsevizmussal szembeállítva? — hangzott el az első kérdésem.

Namas professzor gondolkodik. Majd válaszol. És ebben a válaszban az olasz temperamentum minden skálája érvényesül. Csendesesen, monoton hangon kezd, majd a kezek is működésbe jönnek, a hang egyre erőteljesebb lesz, a gesztusok szélesebbek, az arc kigyul, a szemek tüzes villanásban élnek, szuggérál, hipnotizál.

— Mindaz, amit maguk Mussolini fascizmusáról hisznek és átlag tudnak: tévhit — kezd az egykori tanár. Mussolini mint egykori

meggyőződéses szocialista

a fascizmus alatt nem politikai irányt ért. A fascizmus új gazdasági rend akar lenni, sem több, sem kevesebb, mindenkorai politika kiszámításával.

Ennek az új gazdasági iránynak egy jelszava van:

„Az államnak kötelessége a benne élő összes elégedetlenkedőket kielégíteni.“

— Ebben a mondatban benne van a fascista rend egész gazdasági teóriája. Tehát nemzeti szellemű marxizmust igyekeznek felállítani Mussolini. És ahogy az olasz ég speciális valami, úgy egészen olasz a fascizmus is, amely csak olasz földben nőhetett ki, itt van alkalma terebélyesedni. A mi fascizmusunk ellentétben a bosevizmussal, nem akarja meghódítani a világot, hanem Olaszország süllyedő hajóját akarja a kikötőbe segíteni. Mussolini fascizmusa nem más, mint az államnak gazdasági előtérbe való nyomulása és

az államnak harca

az eddigi gazdasági teóriákkal szemben. Tehát letörni mindazt, ami ennek az új gazdasági programnak a keresztültitét hátráltatja. Elsőnek kéréseket, legfőképp azonban az államra káros.

— Én a magam részéről kísérletnek tartom az egészet és úgy érzem, hogy ez a kísérlet hajótörést fog szenvedni. Nem akarjuk internacionalizálni a fascizmust, de nem is lehet, mert mi is csak kísérletezünk vele. De nem is kívánatos, mert ha összedől, akkor újabb katasztrófa fenyegeti Európát.

— A fascizmus, mint sovén nacionalizmus, tud-e nagy néptömegeket magához vonzani? — kérdeztem.

— A mai gyakorlati alkalmazásában: nem — válaszolta Namas dr. A mai fascizmus gyakorlati alkalmazásában Mussolini óriási hibát követett el: magához edesgette a földjét és javait védő arisztokráciát és ezzel a mai fascizmus politikai uralmának teljében

abszolutisztikus élt

adott. A munkás és középosztályt csak arra tartja jónak, hogy dolgozzon, de az új rend ügyeinek intézésébe beleszó-lása nincsen. Ez minden az arisztokr-

cia privilégiumává lett. Ideig-óráig lehet szociálista eszközökkel, demagógiával és pártfegyelmekkel hivatkozni, de meggyőződéses követelményem... A fascizmus csak akkor lesz tökéletes, ha a nagy tömegek is szorítkoznak. Én mint meggyőződéses Mussolininek, nagyon szeretném látni ezt a politikai felszabadulást elérni.

— Magáról Mussoliniról? — Mussolini ma Olaszország tönkete, — mondotta elragadtatással a tanár. Akármilyen vélemény is alakuljon ki a duceről, be kell látnunk, hogy a mai Európában a legismertebb politikus és személye körül viták, legendák, mesék adódnak. Mussolini személyében a fascizmus megtalálta azt a tökéletes embert, aki képes az új eszméit egyengetni.

— És tényleg diktátor Mussolini? — A szó nemesebb értelmében. A háború utáni korszak

követeli a diktatúrát

az erkölcsök, a politikai, társadalmi, gazdasági és pénzügyi élet terén nyilvánuló lazulásokat, kétségkívül a diktatúrát kéri. Igen, Mussolini diktátor, de azzal a különbséggel, hogy az olasz haza alkotmányának pilléreinek annak tradícióján építi fel a magának a diktatúrát.

— És a parlamentarizmus? — Avult kormányzati rendszer. Isten a mindenkori többségi pártok diktatorikusan uralkodnak, de rosszul. Szébb és jobb ez így. A parlamentarizmusnak meg kell halnia, mert a háború utáni Európa nem bírja el. A szocializmus diktatúrától fejlődött azzá, amit ma Lincoln is diktátor volt. Előnyömla a szabadságjogokat és megteremtette meg

a tökéletes szabadságot

A tanár ur bucsura nyújtja a kezét. És én elmékedtem arról, hogy mily öröm lehet egy ilyen öreg tanárral, ha az egyik tanítványa ma új Európát csinál. Sorok és életek, a múlt, a jövő és a jövő táncolt előttem tudós professor száján.

Grósz Dezső

Milánói levél

Írta: Jean d'or.

Kedves Szerkesztő ur!

Pár nappal azután, hogy oly kézzelfoghatóan vettem Öntől — bucsút, jócskán ellátva magam vizumokkal, összecsomagoltam két üres bőröndömet, hogy azokat Franciaországban olcsó frankokkal jól megtölthessem, magamat kellemes élményekkel telítessem és lapját is utilevelemmel kitölthessem.

Velencén és sok viszontagságon keresztül ideérkeztem.

Miután — mint tudja — elutazásom előtt otthon már tisztára mostam magam, hát minden késedelem nélkül hozzáfoghattam utilevelem megírásához.

Először is tartozásomat akarom leróni Önnek szemben. Tartozom Önnek azzal a kijelentéssel, hogy nincs szükségem arra, hogy azokkal az idegen tollakkal ékeskedjem, amelyekkel elutazásom előtt otthon az én rovásomra írtak, mert — és ezt állíthatom anélkül, hogy az öndicséret szagát

árasztanám — nekem megvan a magamhoz való tollam és ha ezt tintába mártom, úgy egyedül is képes vagyok arra, hogy magamat befekettísem.

Őszintén szólva még magam sem tudom, hogy hová fogok kilukadni, merre veszem drága utam, mert csak úgy, minden stratégia nélkül kaptam vonatra, de elutazásom előtt otthon folyton esett és így nekem jól esett — megszőknöm, mert már arra az eshetőségre is kellett gondolnom, hogy az egész utam is vízbe fog esni.

Mire azonban a tengerhez értem, már láttam, hogy nem esett a vízbe, de a pálmákra sem és így hála Neked pluviuskám (a kis „p“ itt nem tollhiba, a dédelgetést foglalja magában, hogy helymegtakarításból rövidesen kifejezem vele, hogy „kis Pluviuskám“) tehát ismétlem, hála Neked, hogy így a pálmák alatt büntetlenül vandlizhattam.

Eleintén Aranuez felé akartam menni, de még idejekorán megtudtam, hogy ott már vége van a szép napoknak, hát elkerültem és arra mentem, ahol a szép napok most élnek világukat.

De hogy puszkaporomat idő előtt szét ne forgácsoljam, hát nem esek ajtóstól a városba, amely körül már otthon settenkedtünk, hanem szépen sorról — városra megyek, a vasuti — és hajósinek mentén. — — —

Mikor a hajnal — tisztelettel legyen mondva — hasadni kezdett, betülekedtem a közvetlen budapesti kocsihoz, hogy egy lélegzetben odáig juthassak. A C. F. R. jóvoltából tényleg csak Aradon és Kurtieson volt átszállás, mert valamilyen szerelvény kimaradt. Nem maradt azonban ki a meglepetésem, amikor Aradon váratlanul megszaporodott a podgyászom, mert annak tulajdonosnőjét — még pedig egy rokonomat — védőszárnyaim alá bocsájtva, Wienbe kellett kísérem.

Ezen incidens által én csak annyiban szenvedtem — változást utirányomban, hogy Budapest helyett Wienből mentem Triestbe, holott Budapesten találkám volt valakivel, akivel előre megfontolt szándékkal együtt akartam világgá menni. De kis rokonomat sajnáltam, mert szegénynek az egész utat Wienig a nyakambavarrtan kellett elszerveznie.

Wient beteljesítve, siettem a vonat-hoz, hogy a triesti közvetlen kocsihoz még helyet kapjak, ami egy huszszal-linguységű hordár segítségével sikerült is. Még jóformán alig eszem- goltam ki az uton szükséges dolgok- és éppen, hogy elkészültem a képt- lemhez tartozó dolgok elintézésé- amidőn egy nagy vasuti szerenc- lenség elbeszélését hallom.

Már ez nem tetszett nekem! De- vábbá meghallom azt is, hogy a- tasztrófa ezen a vonalon történt- előző vonattal, két állomással e- tünk. Elhangzott azonban mindjár- vigasz is, hogy átszállással mégis- vább utazhatunk.

Gyorsan igyekeztem szerkeszté- ró holmitam ismét rendezned, ve- hogyan elhelyezni és ezzel majdn- el is készültem, amidőn a vonat n- pályán megállt és az üdvöztető kiál- „alles aussteigen“ elhangzik. Mia- mindenki szakadt torokkal ordi- troger után, én még hamarosan fe- kabátjaim zsebeibe helyeztem a fő- cat töltött zsemlét, a citromokat- amelyek az uton nem lehet tudni- jók, — a bort és satöbbiket, összesz-

Meglepő olcsó árak!

Egyes párok eladása

Siessen gyári áron alul az „Echo“ cipőáruházban Belváros, Szentgyörgy-tér

A vörös terror

miatt nem merete a „végrendelet” szót használni

Pécs, okt. 2.

Tallián Dénes báró, a közös külügyminiszterium volt. osztályfőnöke, 1906. február 7-én kelt végrendeletében úgy rendelkezett, hogy somogy megyei birtokát neje, Rakovszky Marianna örökölje, kikötötte azonban, hogy a birtokot csak a vizeki Tallián-család valamelyik tagjára hagyhatja.

Ezerkilencszáztizenkilenc július 2-án után a báró újból okiratot készített, melyben az első végrendeletében foglalt korlátozást érvénytelenítette, Eszeint tehát neje az 1000 holdas birtokot teljesen szabadon rendelkezik. Ez a rendelkezés azonban nem a „végrendelet”, hanem a „nyilatkozat” címet viseli s a báró nem írta rajta alá magát s címeit, hanem egyszerűen: Dr. Tallián Dénes.

Három héttel a második rendelkezés után a báró meghalt, a bíróság pedig a hagyományt minden korlátozás nélkül kiadta az özvegynek. Ezért a báró egyik fiakona, vizeki Tallián Andor heves-egyei tb. főszolgabíró pert indított s bíróságtól a második végrendelet érvénytelenítését kérte azzal az indokkal, hogy az nem viseli magán a „végrendelet” címet.

A kaposvári törvényszék előtt az özvegy a kereset elutasítását kérte. Kijelentette, hogy nem lehet perdöntő jelentőségű a második végrendelet alaki hiányának, mert a közműn alatt Tallián Dénes báró a terror miatt nem merete a „végrendelet” szót használni, mert a kommunisták a magántulajdon ellen folytatott hadjáratuk során emmielké végrendeletet nem ismertek. Rakovszky Marianna mint fontos örömlényt előadta még a perben, hogy férje mindkét végrendeletet egy orotékba helyezte s ráírta: Mein Testament! A borítékot aztán bizalmasan átadta Mike Imre nagyatádi közjegyzőnek s megkérte, hogy özvegyének mindenben legyen segítségére e nehéz időkben.

— Mindezekből — mondotta az özvegy — világosan kitűnik a végrendelet-kezési akarat, a második okmány tehát mint végrendelet feltétlenül érvényes. A kaposvári törvényszék érvényesnek mondotta ki a második végrendeletet s Tallián Andor kérését elutasította. Felelkezés folytán a pécsi kir. ítél-

Mindenféle fémtárgyak

szolgáltatását, orvosi műszerek javítását, továbbá fodrász, szabó, manikűr és háziállatok, orvosi, hajvágógépek, nyomdai papírvágógépek és sakter kések speciális köszörülésével állítja **Kecskeméty Sándor** gép. Timisoara, Agrar-Palais. 1016

em olvasnivalóimat és a kinfelédett párnát és szintén üvöltöni kezdtem a farkasokkal.

De későn jöttem, az előbb jöttem előbb örültek fel azt a pár otlevő horlárt és magamnak csak én jutottam segítségül. A forráság ellenére is rengettetésükhöz híven, felöltöttem felöltömet, hónaim alá szoritottam a párnát, könyvtáramat és újságdobómat és álltam le — aztán felkapva izgatottsággal remegő bőröndömet, valahogyan elgolygáztam a másik vonatig.

Az ut persze nem ment egészen sírán, már csak azért sem, mert kötőreleken vezetett végig a sinek mellett, e amidőn a szerencsétlenség helyére érkezünk, ott csak két kocsit láttunk oncsesá borulva, a harmadik úgy, hogy kimult, még ott terpeszkedett még a sineken és így mi lekerültünk a töltésről a kukoricásba, ahol a természet áldása által végigpofozva ismét a töltésre kapaszkodtunk. Azonban még később sem voltunk a célnál. Még egy órányi fél kilométert kellett izzadgásban uszunk, amíg megállítottak bennünket.

Még folyton jöttek munkásokkal és anyagokkal a segélyvonatok, amelyek vissza nem mehettek, miután az ér-

lőtábla elé került az ügy. A tábla ki-mondotta, hogy a második végrendelet érvényessége Mikes Imre közjegyző

kihallgatása nélkül megnyugtatólag nem dönthető el, ezért a tárgyalást elnapolta.

A jogi szempontból rendkívül érdekes per eldőlését jogász körökben nagy érdeklődéssel várják.

Egy meggondolatlan perc nyomorékjai

Fekete statisztika a halálbamenekülőkről — Romániában fél százalék az öngyilkosok száma — Megváltás helyett pokoli kinszenvedés

Szerelem csak a semleges államokban van

Temesvár, október hó.

Nemrégiben kimutatás jelent meg arról, hogy a háborút követő időben az egyes hadviselt államokban mennyi volt az öngyilkosságok száma. Szomorú ez a statisztika, melyben Románia félszázalékkal szerepel, de Magyarországon már három és fél százalék az öngyilkosok száma. Ennek a fekete statisztikának ott van az érdekes része, hogy míg a semleges államokban az öngyilkosságok 90 százaléka

szerelemi bánat

az oka, három százaléknak betegség és csak hét százaléknak szerepelnek egyéb okok, addig a hadviselt államokban az öngyilkosságok motivumait az esetek nyolevan százalékában gazdasági okok képezik. Az elmúlt esztendőben a romániai öngyilkosságok kilencvenhét százaléka gazdasági okok voltak az előidézői.

Nemrégiben cikket közöltünk, melyben rámutattunk arra, hogy a lelkibetegségek gyógyítására papokból és orvosokból álló úgynevezett lelki klinikák kellene létesíteni az államnak, mert ezzel is csökkenthető volna

a halálbamenekülők

száma. Most egy orvos nyilatkozatát közöljük, amely megdöbbentően tárja elénk azok nyomorúságát, akik megkísérik ugyan az öngyilkosságot, de ez nem sikerül. Mert aránylag csak kicsiny töredéke pusztul el az öngyilkosoknak, a kimutatások szerint csak minden negyedik-ötödik s aki felgyógyul, az rendszerint élete végéig megszynyli tette következményeit. Az orvos a következőket mondotta:

— Aki végignézi csak az öngyilkosjelölt kinyitja a műtőasztalon, a kór-ágyon, a rekonvaleszcencia idejében, az, még ha volnának is sötét gondolatai,

örökre visszaborzad

az ilyesmitől. Mert ha még azonnal meghal az öngyilkos! De mi biztosít arról, hogy az utolsó pillanat tizedrése alatt a kézben nem csuszik-e el a revolver, a puská, a kés s akkor „meg-

menekül”, de mint élőhalott, napról napra és óráról-órára megújuló szenvedéseivel, soha nem csökkenő fájdalmat jelentve a család, a hozzátartozók számára.

— Bármennyire különösen hangzik,

a fejlődés

sem eredményez viszonylag nagy halálozási arányt. Nyomorékállapotot annál gyakrabban. Mindennapos az olyan eset, amikor a halántékon, vagy amögött hatol be a golyó, átszakítja a látóideget, a látóközpontot. A beteg kigyógyul, de világtalan marad. Szétrombolódhat az agy kéregállományának fontos része, úgy, hogy a végtagok orvosolhatatlanul megbénulnak. Máskor a szétrombolott agyszövet helyén hegedés támad, nyomában traumás epilepsziával, rángógörcsökkel. A „jobbik” esetben

állandó szédülés

kíséri el a fejlődéses öngyilkost utolsó napjaig.

— A mellkas-, a törzsérülések után nagyon gyakran keletkeznek gennyedések a mellüregben. Megdagadnak így a legkülönbözőbb szervek, megnagyobbodik a szív, a veseműködés zavarttá válik. Természetes, hogy a hosszas tengődés mégis csak a halálhoz vezet. Ha pedig a golyó valamiképp megsérti a gerincoszlopot, a gerincagyat: olyan bénulás következhetik, hogy a beteg úgyis teljesen magával tehetetlené lesz. Találkozunk elferdült, összegörbödött emberekkel: ezek jórésze is így

meggondolatlan perc

nyomorékja, kifordult a gerincük, torz figurákká váltak. Tüdősérülésekbe rámeleg az egyik tüdőfél: magától értetődik, hogy egy tüdővel terhesebb élni, mint kettővel.

— Azoknál, akik emeletről ugranak le, villamos alá vetik magukat, főként a csonttörések jönnek számba. A csont gyakran több helyütt is eltörik, „nyílt” töréseket találunk, a törött terület fertőződik, gennyessé lesz és így to-

vább. Megbénul a láb, a kéz, vagy a megmaradt öngyilkos csak kevésbé tudja használni végtagjait. Máskor, ha mérgezőes tünetek jelentkeznek, vagy a kar, láb amugy is menthetetlen, a sokszorosan törött tagot

amputálni kell.

— Nem kevésbé tragikus azok esete sem, akik ereik felvágásával akarnak meghalni. A háború viszontagságai között a legegyszerűbb ember is olyan gyakorlatra tett szert az első segélynyújtás terén, hogy elkötik az öngyilkosjelölt itőerét s ritkán következik be az elvérzés. Annál könnyebben megcsik, hogy — amennyiben a metszés eléggé mély volt — lényeges idegvonalak esnek áldozatul, izomsugorodás, bénulás jár nyomán. Nem terjeszkedtem ki a sok-sok, megrázó részletre, egyéni, speciális bonyodalmakra. Ezek bizony minket, „szakmabeliek”-et is

megrémítenek olykor:

a megmentéséért rimádkodó — menthetetlen családnya, az iszákosság fertőjébe süllyedt aggastyán, a vérbajos fiatalasszony, azután az apró házi perpatvarok miatt végsőkig keseredett férfi, a dorgástól féltő bukott diák és a többi — amikor már túl van agyának azon az ördögsugta elborulásán, majdnem mindig visszajönne. De rendszerint már késő, ha tüstént nem is hal meg, vagy pokoli kinszenvedések után jut át abba a másik világba, vagy torza marad önnönmagának.

D'HIRSCHNÉ
KOSMETIKAI-INTÉZETE
TIMISOARA
BELVAROS, LLOYDSOR 7.

Október elsején megnyílt. Legmodernebb villamos készülékekkel, kozmetikus szakorvos közreműködésével, végez: szemölcs, szeplő, pattanás, szőrszál, orrvörösség, vizsértágulat stb. eltávolítást. Hajhullás kezelés. Arcápolási bérletrendszer. 1244

májás zs — emléket őrizhettem meg — értük el Triestet.

Miután gyorsvonatunkat személyvonattá is degradálták, hát csekélyke hat órát késtünk, úgy, hogy Triestben csak azért szálltam ki, hogy e késés miatt bizonyára már egy — kétségbe esett, támasz — és tanácstalanul várakozó folytatólagos utitársnőmet felvehessem, akinek — miután nekem az édes terhet kellett Wienbe kísérnem — Budapestről Triestig kellett kellen a találkát meghosszabbítani és így ott volt réam várandós. —

Milyen igaza van az utolsó fölös csepp viznek a felt pohárban: „parányi ok, nagy hatás!”

A megváltó és megváltott hálófülkénket rejtegető vonat nem győzött bennünket bevárni és magával vitte szép álunkat.

Mikor aztán a másik vonatba szálltam, onnan mindjárt majdnem ki is repültem. Nagyon kényelmetlen volt a helyzetem, mert csak részes ülő voltam, még pedig szemrehányásokban, amelyekből pártnerem ki nem látszott fogyni. Azt hiszem hízlegek, ha csak azt mondom, hogy zsörtölődés volt, amitől végre kimerültem — nevetni fog — elszende redett.

Miután Triestben még tisztázokdni sem volt időm, hát még örültem, hogy legalább a fejemet mosták meg. És hogy e második vasuti balesetnek nevezhető incidensből kikerültem épen úgy örömmel konstatáltam.

Ezek után ha nem is le — de megnyugodtam és az éjszaka egész évadját át — tünődtem.

Réggel az életét, meleg, olaszföldi nap alaposan felmelegítette a zordon helyzetet és a vonatból már mint az eleven szöcskék szökdecseltünk ki Milánóban, ahol — amire oly hosszú ideig kellett várnom — az előre megrendelt szálloda már tárt karokkal várt.

Azonnal bezárkóztam, ami éppen olyan természetes, mint a hogy ezen apropos által figyelmeztetve, e levelem is zárom.

Milano, 926 szept. (megállj szedő! nem havában következik, itt még ahhoz nagy a hőség!)

Jean d'or.

U tóirat: Még mindig nem tudom feledni a libamájás zsemleket, amelyeket levelem elején a nagy kinlódás közben elvetélgettem!

Kész divatöltönyök, felöltők, kabátok, a legolcsóbban, a legszebb kivitelben

Kincs Arturnál

Gyárváros,
Andrássy-ut

Budapest polgármestere

Sipőcz Jenő lett 166 szavazattal

Budapest, október 2.

Budapest polgármesterei állásának betöltésére a pótválasztás Sipőcz Jenő és Bárczy István között tegnap zajlott le. Összesen 302 szavazatot adtak le és ebből Sipőcz 166, Bárczy pedig 136 szavazatot kapott. A magyar főváros tanácsa rendkívüli ülésén meleg ünneplésben részesítette az új polgármestert megválasztása alkalmából. A keresztény lapok nagy meglepetéssel vették tudomásul Sipőcz megválasztását és csaknem valamennyi újság vezércikkben foglalkozik a választással. A baloldali sajtó hangjából kicsendül az elfojtott keserűség, bár megállapítják, hogy a presszió nélkül végbement választás után meg kell nyugodni az eredményben. Ugron Gábor a szabadelvű párt vezetője kijelentette, hogy vétkes könnyelműség volna a főváros érdekeivel szemben, ha a választásból akár jobbról, akár balról politikai konzekvenciákat akarnának levonni. Ripka Ferenc dr. főpolgármester az első választás után, amelyről — mint megirtuk — kisebbségben maradt, felajánlotta a kormánynak lemondását. Bethlen István miniszterelnök a lemondást nem fogadta el és a legteljesebb bizalmról biztosította Ripkát, mire ez lemondását visszavonta.

Családi ünnep

Hamar református lelkész házában

Temesvár, október 3.

Bensőséges ünnep folyt le Ujszentcsanak községben, ahol ezüstlakodalmát tartotta Hamar György református lelkész és neje, született Kovács Ilona. A jubileumi párt sorra keresték fel a község testületei jókívánásokkal. A nőegylet Fazekas Ferenének vezetésével tisztelettel és a küldöttségben résztvevő Szilágyi Imréné, Schulez Elekné, Dobsi Sándorné, Varga Eszti, id. Szoloth Istvánné, Vass Mihályné, Tóth Endréné és Nagy Erzs. Az egyetlen díszes dohánkyészletet nyújtott át, Nagy Erzs. pedig a tiszteletes asszonynak virágcsokrot adott. A presbiterium nevében id. Varga Imre, id. Berényi Ferenc, Vass Sándor, Nagy Balogh János, Buzi István, Dekány János presbiterek tisztelegtek. A jókívánásokat id. Varga Imre tolmácsolta. A községi előljáróság is megjelent Nagy Balogh János és Oprin József községi jegyző vezetésével, a küldöttségben volt Stoien János és Szilágyi Imre községi előljáró is. Az üdvözlést Nagy Balogh János tolmácsolta. Az újszentcsanaki magyar dalárda küldöttségét Szilágyi József, Asbóth Zoltán, Nagy László és Gyarmathy Lajos alkották. Asbóth Arthurné vezette a volt tanítványok deputációját a lelkipásztor elé, Mágori Etelka és Jolánka, Dekány Erzs. Virágos Tóth Erzs. és Szilágyi Ilonka üdvözlőlték Hamar Györgyöt, aki meghatva mondott köszönetet. Szilágyi Ilonka egy díszes ezüstkészletet nyújtott át. Az ünnepséget ebéd követte, amely alatt számos felköszöntő hangzott el. A házikisasszonyok tisztjét Hamar Irénke és Ilonka látták el. Végül a társaság vidám kedvben táncra kerekedett.

A szállodások nemzetközi kongresszusa. Budapestről táviratozzák: A nemzetközi szállodáskongresszus résztvevőit tegnap Horthy kormányzó fogadta. Dél előtt a kongresszus ülésé ment végbe, este pedig nagy szüreti ünnep volt, amelyen a magyar börtönelmélet fejlődését mutatták be a mezőgazdasági muzeumban.

AKADÁLYOK A FRANCIA-JUGOSZLÁV SZERZŐDÉS ALÁÍRÁSA KÖRÜL. Párisból jelentik: A Times valószínűtlennek tartja, hogy a már néhány hónap óta aláírásra készen álló francia-szerb szövetségi szerződést aláírják, mert attól tartanak, hogy az olasz-román szerződés megkötése után ezt félremagyarázhatnák. A szerződés arra vonatkozik, hogyha a felek valamelyikét egy harmadik állam megtámadná, milyen közös védelmi akciókat indítanak a népszövetségi tanács határozataival összhangban.

Gyanus tüzek Galacban

Nem mulik el nap tűzvész nélkül

Bukarest, október 3.

Szinte napirenden vannak a kisebb-nagyobb tüzesetek Galac városában. Tegnap a Duna-parton levő Callavrez-o-féle fűszernagykereskedés helyiségében támadt tűz és sa lángok rövidesen elpusztították a tekintélyes áruraktár legnagyobb részét. Az áruháza Londonban egy angol biztosító társaságnál huszoneezer font sterlingre volt biztosítva. A nagyszabású tüzesettel kapcsolatosan a rendőrség letartóztatásba helyezte az áruháza tulajdonosának a fiát, mert az inzultálta az angol biztosító társaság képviselőjét. Az inzultusra az adott okot, hogy a biztosító társaság embere kifogásolta, hogy a regisztereket nem a pénzszekrényben helyezték el.

Elveszett bánsági magyar szobor

A nagyszentmiklósi Révai emlékművet lebontották és senki sem tudja, hova lett

Nagyszentmiklós, október 3.

Nagyszentmiklós tiszta, takaros házai, amint közöttetek járok, úgy érzem, mintha a lágy őszi szellő szárnyain itt lebegne körülöttem annak a nagy magyarnak szelleme, aki százhetvenöt esztendővel azelőtt valamelyiteknek barátságos falai között világra született. Csendes áhítattal sutogom el a nevét: Révai Miklós.

Magyar ember, tudod-e, hogy kicsoda nekünk Révai Miklós? Gondoskodó kertésze volt nyelvünk kertjének, tisztogató, gyomláló, a fölös hajtásokat lenyisszantotta, ápolt, segített fejlődni, terebélyesedni. A legnagyobb magyar nyelvtudósok egyike volt, akiknek az újkori magyar nyelv kipallérozása, kicsinósítása ragyogóvá tétele körül elévülhetetlen érdemei vannak. Szerényen indult el Nagyszentmiklósról, piarista lett s fájó szívvel látta, hogy nyelvünk a százados elhanyagoltság miatt mennyire hátramaradt. Az irodalomtörténet feladata — már el is végezte — Révai Miklós érdemeit méltatni, azokat az érdemeket, melyeket fiatal korától kezdve egészen a pesti egyetem katedrájáig a magyar nyelv-művelés körül szerzett. Munkássága

fokról-fokra megfigyelhető azokban a könyvekben, melyeket fáradhatatlanul írogatott egymás után és melyek ma is értékesek.

Révai Miklósról gondolkozom Nagyszentmiklóson és önkéntelenül kereselek az emléket, melynek itt kellene állnia ebben a községben, ahol született. Az emléket megvolt. 1893-ban a községgel együtt magyar tanítók állították az emléket Révainak, obeliszkot, rajta a tudós domborművi képével. Keresem ezt az emléket. Sehol nincsen. Kérdezem a községbelieket. Emlékeznek rá, hogy volt, a helyet is megmutatják, de hogy hova lett, arról senki nem tud. Az emlékek alapzata ma is megvan. Jelenleg Eminescu mellszobra áll rajta. Eminescu, a nagy román költő, aki ugyancsak sokat dolgozott nemzeti nyelvünk megszépítése érdekében, ha szólni tudna, bizonyára ezt mondaná:

— Állítsátok ide mellém Révai emléket. Ő is úgy szerette a maga nyelvét, a maga kulturáját, mint én az enyémet. Aki pedig a nyelvét szereti, legyen az bármely nyelve a világnak, nem lehet ellensége más nemzetnek.

—k. e.

Nincs igényük az állammal szemben az esküt megtagadott volt magyar tisztviselőknek

Bukarest, október 3.

Bucsan kisebbségi miniszter fogadta a Rador munkatársát, akinek a következő nyilatkozatot adta az erdélyi magyar kisebbséget közlő érdeklő kérdésekben:

— Milyen lesz a kisebbségi államtitkárság szerepe és tevékenysége a közigazgatás szempontjából?

— Kisebbségi államtitkárság nincs, csupán a belügyminisztérium mellé csatolt államtitkárság van, amely kisebbségi problémákkal is foglalkozik. Ennek a hivatalnak a szervezete és hatásköre még nincsen teljesen tisztázva, éppen most dolgozom egy szabályzaton, amely pótolni fogja ezt a hézagot. Az államtitkárság csupán

politikai hatáskörrel bír és adminisztratív ügyekben nem intézkedik.

— Mi az álláspontja a kormánynak a kisebbségi nyelveknek a közigazgatásban való használatát illetően?

— Ez a kérdés még tanulmányozás tárgyát képezi.

— Hogyan fogják megoldani az esküt nem tett volt magyar tisztviselőknek a magyar sajtó által anynyiszor szóvá tett ügyét?

— Azoknak a volt magyar tiszt-

viselőknek, akik megtagadták az eskü letételét, semmiféle

igényük nem lehet

az állammal szemben. Ellenben az igazságosság szellemével fogjuk megvizsgálni azoknak a tisztviselőknek a kérését, akik letették az hűség esküt, vagy legalább is jelenkeztek annak letételére.

— Mi fog történni az új területeken még mindig fennálló rekvirálások ügyében?

— A rekvirálás szükséges rossz. Mihelyt megszűnik annak szükségessége, elmúlik vele a rossz. A normális állapotokhoz való visszatérést mindenki kívánja és mi megteszünk minden lehetőt annak siettetésére.

— Mi a kormány álláspontja a külföldi sajtótermékeknek az új területeken való terjesztésére vonatkozólag?

— Nem a mi hibánk, ha a külföldi sajtótermékek továbbra is fenn kell tartani a cenzurát. Amikor Magyarország odajut, hogy más érzelmeket fog velünk szemben nyilvánítani és az ott megjelenő sajtótermékek nem igyekeznek majd megszavarni az ország belső nyugalma akkor mi nagy örömmel fogjuk a külföldi sajtótermékek és ezzel kapcsolatosan a határmenti

sajtó cenzuráját is megszüntetni — A magyarság és a szászok ilyen kérelmeket terjesztettek a kormány elé?

— A kisebbségi képviselői által előterjesztett kérések igen sokak.

A kormánynak kötelesség valamennyit tudomásul venni, azokat amelyek jogosnak látszanak, nemcsak teljes jóakarattal vizsgáljuk felül, hanem azzal a meggyőződéssel is, hogy azok teljesével mindenekelőtt az ország érdekeit is szolgáljuk. Hogy először milyen kisebbségi kérések teljesítésére kerül a sor, arra nézve kis türelmet kérünk, hiszen még a kormányzás kezdetén vagyunk.

Öt golyóval leterítet

apósát, mert meg akart ösülni

Temesvár, október

Megirtuk, hogy egy Triponos nevű tüzérekatonai Remetén lelt Voivodescu Istvánt. A gyilkosság körülményei ismeretlenek voltak és csak most van módunkban erről a n mindennapi büntényről beszámolni. Tripón János, aki a temesvári 60. számú tüzérezred katonája, szabadsárra ment Remetére, ahol mintegy öt év előtt feleségül vette a falu egyik legmódosabb gazdájának, Voivodescu Istvánnak a leányát. Tripón az apóval a legjobb viszonyban élt. Voivodescu, aki özvegy ember és még csak negyvennégy éves, nemrégiben elharozta, hogy megnősül. Remete egy csinos menyecske akarta elvenni feleségül. Amikor a család erről az elhatározásáról tudomást szerzett — mint az szokás — megindultak a lebeszések. De nem használt semmi kérés és ellenvetés. Ilyen körülmények között a harmonia após és vő, valamint leánya között idővel felborult. Tripón János tegnapelőtt szabadságra hazatért. Voivodescu, akinek Remete jóménetelű koresmája is van, este lenckor bezárta az üzletét és hazafelé tartott. Éppen a község háza előtt haladt el, amikor szembetalálkozott vejével. Tripón magából kikelve támadt rá:

— Most végzek veled...

Ezzel előrántotta revolverét és kétvetlen közelből öt lövést adott le apósára. A szerencsétlen Voivodescu fejveszékülésére előrohantak a szomszédok, akik a vérben fetrengő embert hazaszállították. Azonnal telefonált Kovács Ödön dr. kerületi orvoshoz, aki az első segélyben részesítette a szerencsétlen embert, egyben beszállította a temesvári Park-szaniórumba. A szaniórumban megállapították, hogy a műtéti beavatkozás felesleges, mert Voivodescu sérülései közül kettő féltetlenül halálos. Voivodescu nemsokára meg is halt. A temesvári ügyész elrendelte a holttest felboncolását, amelyet Wachsmann Alvin dr. végeztet meg. Megállapítást nyert, hogy golyók közül egy a tüdőt járta át, másik pedig a beleket furta keresztül. Voivodescu István holttestét hazaszállították Remetére és ma délután temetik. A gyilkos vót a hadbíróóság vezetésébe.

Anglia kölesönt ad Oroszországnak. Londonból jelentik: Krasszin szovjetkötvet a szónak kijelentette, hogy Oroszországnak okvetlenül szüksége van külföldi hifelre azért, hogy termelését tovább fokozhassa. A szovjet követ véleménye az, hogy az angol kormány magatartása a szovjet szemben rövidesen megváltozik. Anglia nagyobb hitellel járul hozzá az orosz termelés fokozásához.

Képkerszaküzlet

Képkretezés gyári áron

TELEFON
16-86

Gyári lerakat:

Belv. Löffler A. ház (kisposta mellett)

Megérkeztek

a legújabb divatu női kizításkák és „Triumph” márkájú cipők.
Gazdag választék! Szenczióls olcsó árak!
Diákok részére: bőr-aktáskák és bőr-hátitáskák 330 leies árban még kaphatók.

A. Garai cipő és bőrdíszmű üzlete

Bul. Carol No. 15 (Hunyadi-ut) (Szécsi tapeta-házal szemben).

A kisajátítási kötvények névértéke

helyett azok forgalmi értéke mérvadó követelések biztosításánál

Temesvár, október 3.

Az egész országra vonatkozó, felelteté érdekes elvi jelentőségű döntést hozott tegnap a temesvári törvényszék F e h é r Kristóf — H e r m a n n János dr. tanácsa. Mint ismeretes, B o b b Illés dr. volt temesmegyei árvaszéki elnök szintén a

fizetésképtelen Emanuel

Emil hitelezői közé tartozik és követelése kétszázötvenezer lejt tesz ki. Erre a követelésre B o b b Illés dr. csődöt kért, a tárgyaláson azonban a csődbíróság az Emanuel által biztosítottként felajánlott 1922. évi 5 százalékos kisajátítási kötvényeket elfogadta és Emanuel Emil jogi képviselője a kétszázötvenezer leji fedezésére ugyanilyen névértékű kötvényt helyezett letétbe. Mintegy négy héttel ezelőtt B o b b Illés dr. jogi képviselője, V á r n a y Elemér dr. útján beavánnyal fordult a csődbírósághoz. A beadvány előadta, hogy ezeknek az 1922. évi 5 százalékos kisajátítási kötvényeknek a

napi árfol ama

nem haladja meg a névértékük harminc százalékát sem, sőt vannak napok, amikor a hivatalos tőzsdei árfolyamlistán nem is szerepelnek és egyáltalában nem jegyzik őket. Ennélfogva a kétszázötvenezer leies követel s a kétszázötvenezer leji névértékű kötvénnyel nincs kelőképpen fedezve. Kérte a csődbíróságot, rendelje el a biztosíték kiegészítését.

E felette érdekes kérelem ügyében tegnap tartották meg a tárgyalást. V á r n a y Elemér dr. ügyvédi irodája képviselőjében A d y

A kisebbségi ígéreték sürgetése.

Bukarestből jelentik: R ó t h Hans Ottó dr. tegnap kihallgatásán jelent meg G o g a Oktávián belügyminiszternél, akit arra kért, hogy a szászok kívánságai ügyében járjon közbe a kormánynál. A hosszabb ideig tartó tanácskozáson eredményes megállapodás nem jött létre. A szászok képviselője ezután felkereste A v e r e s c u miniszterelnököt is, akit arra kért, hogy a kormány által tett ígéretet még a parlament megnyitása előtt realizálják.

Nincs só Temesvárott.

Altalános a panasz Temesvár lakossága körében, hogy napok óta nem kapható konyhasó. A sóhiánynak állítólag az az oka, hogy eme fontos közszükségleti cikk szállítására nem állanak rendelkezésre kellő számban vasuti kocsik.

Borsalino, Gyukits, Hüchel, Scott

kalap újdonságok legújabb formák és színeiben érkeztek G a b r i e l P a p p Timişoara, Str. Merczy 6, ugyanott kevésbé divatos velour, nyulszőr és gyapju kalapok kiállítására 200.—, 250.—, 300.—, 350.— leiert.

Leányhulla a Begában.

A józsefvárosi lángyár közelében tegnap este hét óra előtt egy hat évesnek látszó kisleány holttestét fogták ki a Begából. A hullán furdóruha volt és ebből arra lehet következtetni, hogy a szerencsétlen kisgyermek még a nyári furdószezon idején fulladt a vízbe. Hosszu haja különös ismertető jel lehet.

Évek óta a legjobban keresett és

legnépszerűbb fogápolószert a F A R M O D O N T fogkrém és szájviz. Kívánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon» gyógyszer- és laboratórium, Timişoara.

Zoltán dr. jelent meg, aki újból hangsúlyozta a kérelemben előadottakat és hozzáfűzte, hogy az érvényben lévő végrehajtási törvény értelmében a mindenkor kötvénybiztosíték csak a tőzsdei árfolyam

kétharmad része

erejéig fogadandó el. Emanuel Emil képviselőjében S c h i m m e r l i n g Armin dr. a kérelem elutasítását kérte, abból az okból, hogy B o b b Illés dr. amúgy is felebezéssel élt a csődbíróság ama határozata ellen, amellyel a biztosítékot elfogadta és ennek következtében nem rendelte el a csődöt. A tábla döntéséig kérte a kérelem feletti határozathozatal elhalasztását.

A törvényszék rövid tanácskozás után elfogadta B o b b Illés dr. jogi képviselőjének az álláspontját és elrendelte, hogy Emanuel kétszázötvenezer névértékű 1922. évi kibocsátású 5 százalékos kisajátítási kötvényeket nyolc napon belül

egészítse ki

egymillió leire.

A temesvári törvényszéknek a döntése az első eset az országban, amely elismeri, hogy az állami papirok, illetve kisajátítási kötvények értékét nem azok névértéke határozza meg. Ez a határozat annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, miután se szeri se száma azoknak az ügyeknek, ahol biztosítékként kisajátítási kötvények szolgáltak. Jogászai körökben bizonyosra vehető, hogy a temesvári törvényszéknek ez a határozata irányadó lesz a többi hasonló ügyek elbírálásában.

Autóbusz és gyorsvonat rémes

összeütközése. Londonból jelentik: Kaliforniában borzalmas szerencsétlenség történt. Egy személyszállító autóbuszba belefutott egy gyorsvonat. Az autó tizenkét utasa a helyszínen szörnyethalt, csupán a soffőr maradt életben.

Bánatod van, fejed kába,

Menj el a Pátria-bárba.

Reklám a postabélyegeken.

Az amerikai Salvador állam postaigazgatósága az elmúlt héten új bélyegsorozatot adott ki. Ezeknek a bélyegeknél az ad különös érdekességet a bélyeggyűjtők előtt, de általában a közönség szemében is, hogy a szokásos bélyegrajzok helyett egy bubifrizurás, modern női fejet ábrázolnak. A bélyeg aló- és felső szélén angol és spanyol nyelvű fölrásos reklám van, amelyen egy világég kávéjának filomságát hirdeti. A filatelisták körében az új bélyeg megjelenése nagy szenzációt keltett, úgy hogy a kereskedők a megjelenés első napján a postakon található bélyegkészleteket összevásárolták importálás végett.

BÉRAUTÓK precíz javítóműhely,

autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

Verő Zsuzsika tánciskolája

október 9-én (este 9-kor) nyílik meg. Belváros, Cioban-palota (Liget-ut) földszint, a kaputól jobbra. Cim: III. Batthyányi-utca 6, ajtó 1.

Menjünk ma este a Lloyd Tavernába.

* Kern Pál bőrkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

Román-jugoszláv válogatott mérkőzés Zágrábban. Ma délután kerül eldöntésre Zágrábban a Sándor király kupáért folyó román-jugoszláv válogatottak mérkőzése. Az igazat megvallva, a mérkőzés elé nem nagy reménnyel tekintünk, mert annak ránk nézve kedvező kimenetelét erősen meggyengítette a furesa csapatösszeállítás. Derék fiainknak, akik ma Zágrábban küzdenek idegen pályán és fanatikus közönség előtt, nagy érdemük lesz, ha győzni fognak. Az eredmény megismeréséig nem akarunk bíráltni, véleményünk elmondását fenn tartjuk a mérkőzés után. Temesvárott gyenge sportprogramm kerül ma lebonyolításra. Néhány másodosztályú és ifjúsági mérkőzés köti le a temesvári csapatokat.

* A Lloyd Taverna szombat, október hó másodikán világvárosi műsorral megnyílik. Eredeti jazz-band. Francia konyha.

A javithatatlan zsebtolvajná.

Müller Rudolfné a józsefvárosi piacon riadtan vette észre, hogy a péztárcáját kétszázkilencvenhárom lei tartalommal kilopták a zsebéből. Ugyanakkor észrevette, hogy egy asszony, aki a közelében állott, futásnak eredt. Egy rendőr segítségével sikerült a gyanús nőt elfogni, akinél a péztárcát a pénzzel együtt megtalálták. Az illető H a r m a t Etel ismert zsebtolvajná, akit három nap előtt fogtak el a Gyárvárosban hasonló eset miatt, de az ügyészségről elengedtek.

Patria bar műsora elsőrendű.

Nótaest a gyárvárosi vigadóban.

Szűcs Laci régi neves kabaréművész vasárnap este a gyárvárosi sörgyár- vendéglő nagytermében notaestet rendez. Szűcs szintén szerződés nélkül maradt és most notaestek rendezésével akarja megélhetését biztosítani. A közönség bizonyára nagy számban fogja felkeresni vasárnap este a gyárvárosi vigadót, hogy meghallgassa a régi idők régi dalnokát, aki még mindig tud énekelni.

A Lloyd Taverna műsora világ-

szenzáció.

A temesvári sörfőzde közgyűlése.

A Temesvári Sörfőzde R.-T. Szana Zsigmond elnökelete alatt a hó 2-án tartotta a Temesvári Bank és Kereskedelmi r.-t. tanácstermében 42-ik évi rendes közgyűlését. A vállalat igazgatója, Szidon Oszkár előterjesztette a zárszámadásokat és az igazgatósági jelentést és a közgyűlés elhatározta, hogy a lefolyt üzletév részvényenként 60 lei osztalékot fog fizetni. Egyuttal jelentés tétetett arról, hogy a Sörfőzde érdekköréhez tartozó Román Diamant Társaság jól prosperál és gyártmányai nagy kedveltségnek örvendenek. Ezután az igazgatóságba a régi tagok ismét és új tagként Kimmel Gyula ur választott; a felügyelőbizottságba a következők választottak: Duschnitz Miksa, Hartl Mihály, dr. Istfan Petru, Róna Árpád, Schubert Péter és Voinescu Romulus.

Szerszámok, bútorvásálás és

az összes vasárunk Scherter Ottó vaskereskedésében, Timişoara.

Freund Leó kamaratermében

október kilencedikén, szombat este Dimitri Neroff adja zongoraestélyét Temesvárott eddig még nem hallott modern szerzők műveiből. A hangversenpen Gyertyánffy, aki külföldön két évi tanulmány után hazatért, mint dalénekes fog bemutatkozni. Jegyek a Bánátnál.

Őn nem késik el, ha óráját Iritanél

vásárolja. Ékszerek, ezüstárak művészi kivitelben. Belváros, Mercy-utca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.
Alonszámaink:
Szerkesztőség: 2-52
Kiadóhivatal: 2-52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Eladási árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2004 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 28 garas.

Főszerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

A királyné átutazott Temesváron. A királyné tegnap este indult el dikai útjára. A felséges asszony indult udvari vonaton Szinájából reggel hat óra után Aradon keletre Temesvárra érkezett. Itt a királyné két szalonkocsiját és podgyász-ját a Bukarest felől érkező Simonyonathoz csatolták. A józsefvárosi állomáson a királynét Bogdan dr. prefektus, Dobosan János főpolgármester, Bungetianu sziguranca vezérfelügyelő, Valér dr. rendőrprefektus és helyelölöségek fogadták. A királyné kíséretével a Simplonnal Zsombolyán át Jugoszláviába és onnan Mourgha utazik a hol hajóra szál. A királyné két szalonkocsija és podgyászjáig fut és ott marad a felségesasszonya Európába való visszavisszatéréseig.

Harangszentelés Gátalján. Gátalján katolikus templomának új harangjait most szentelték be nagy ünnepességgel. Az örömmünnepre kivonult a tűzoltótestület, a lövészegyesültség, a Mária-lányok serege, valamint a város egész lakossága. Az egyházi ünnepséget Rigó Ferenc esperes vezényelte, aki megható beszédet is mondott. Az ünnepségen a gátaljai dalárda is közreműködött. A szép ünnepség emlékezetes marad.

Temesvári katonatisztek előléptése. A hivatalos lap legutóbbi száma a temesvári törzstisztek október 1-én történt előléptetését közli. Carnt alezredes, a temesvári harantolcadik pionirezred parancsnok-zredessé, míg Licaretiu Miklós alezredessé lépett elő.

Hindenburg hetvenkilene éves.

Az előző napból jelentik: Egész Németországban hatalmas lelkesedéssel és melegséggel ünnepelték Hindenburgot, a német birodalmi elnökét hetvenkilencedik születésnapjának alkalmából. A német sajtó, élén a Berliner Tagblattal, kiemeli, hogy Hindenburg eddigi tevékenységével bebiztosította, hogy méltónak bizonyult arra a tisztségre, amely őt a köztársaság elnökébe ültette.

Totis vezérigazgató nagylelkű

ajánlatai. Totis Rezső, a temesvári Gyapjuipar vezérigazgatója hosszabb betegeskedéséből való felgyógyulása alkalmából hetvenötödik születésnapján adományozott a zsidó népnek egy másik nagylelkű adománnyal is értesülünk. Singer János dr. gyárvárosi főrabbi leánya azelőtt jövöben férjhez megy, Totis vezérigazgató Singer főrabbi leányának nászajándékul százezer lejt ajándékozott.

Szociális és téli női kabátzövegek nagy

számban megérkeztek Dénes és társai cégnél. Gyárváros, Andrassy-utca, Belváros, Mercy-utca.

Javítják a villamost, de azért

az elviszi az embert a Felsőárók közepébe, amelyben Horga Palom béka vendéglője van. Aki szeret jó bort, az mindenesetre felkeresse a Horga-féle vendéglőt.

Iri szabóóság

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4, I. emelet.

alódi angol szövegek raktára

Az indiszkréció diplomatái munkában

A veszedelmes politikai humorista — A golfjáték, mely világpolitikai komplikációkat okozott — A nemzetközi konferenciák és a laptudósítók — Háromnegyedmilió svájci frank táviratokra

Indiszkrét feljegyzések diszkrét dolgokról

Warthemsee, szeptember hó.

A világháború óta a nemzetközi újságírás központjai Genf, Spaa, Sanremo, Cannes váltakozva: itt vannak együtt a legkitűnőbb diplomaták s a legnagyobb újságírók a konferenciák idején. Ilyenkor nincsen érdekesebb látvány, mint egy pillantást vetni a nagy újságírás kulisszái mögé, mialatt a színpadon folyik a játék. Kezdődik a konferencia... Külön vonatokon érkeznek az angol, francia, német, olasz, japán diplomaták titkáira, irodai személyzetükkel, gépiróikkal s természetesen az elnökök közt jelentkeznek a világlapok képviselői is. A legnagyobb lapok valószínűleg kis sajtóirodát küldenek a helyszínre. A szerkesztő mellett három-négy riporter csoportosul fényképezéssel és gyorsírókkal, perceről percre hajszolva fel az újdonságokat. Sőt van egy krónikás is, aki kizárólag a vidám feljegyzéseket fűzi a komoly közvéleményekhez; anekdotákat, komikus félreértéseket, személyi pletykákat. Ez a krónikás néha nagyon

veszedelmes ember és az egész politikai helyzetet felbozthatja.

Egy szép reggelen Cannesben Lloyd George francia kollégáját, Briand-ot meg akarta tanítani a golfjátékra. A krónikás egyszerre csak ott állott előttük a fotográfusával s másnap már egy nagyon ironikus hangú cikk jelen az egyik párisi lapban A golfjáték címen. E cikk a francia közvélemény egy réteget hatalmasan megbotránkoztatta s világpolitikai komplikációkat okozott az akkor különben is nagyon kényes angol-francia helyzetben. Más alkalommal viszont Sauerwein nem kapott kielégítő feleletet Brüsszelben a francia követtől egy

kényes kérdésben.

— Hát jól van, — válaszolt Sauerwein — ha követ ur nem tud semmit, akkor csak azt írhatom meg a Matinnek, amit magam tudok. Poincaré és Jasper ma reggel oly élesen vitatkoztak, hogy már a szolgák készültek őket szétválasztani.

A követ kétségbeesetten telefonált Poincarénak, ki épp a belga királyhoz készült. Azonnal visszafordult és kijelentette:

— Ez ostobaság, nem is láttam Sauerweint, csak Jasper modhatott valamit. Hívják fel azonnal telefonon.

Jasper még élénkebben tiltakozott, Egyáltalán nem is látott két napja újságírót.

— Hát akkor jöjjön a sajtóiroda főnöke. Mit mesélt ön Sauerweinnak?

— Sose láttam.

— Ön ápolja a kapcsolatot a sajtóval, hozza ezt az ügyet estig rendbe, különben nem reflektálhatunk tovább szolgálataira.

A szerencsétlen azonnal futva kereste Sauerweint szállodájában. Ez éppen öltözködött.

— Sauerwein ur, — szolt — az istenért igazoljon, hogy nem én szolgáltattam az adatokat.

— Miről?

— Hát a délelőtti összetűzésről.

— Ja ugy. Ő már rég elfelejtette az incidenst. Hisz nem is akarta megírni s mégis milyen kavarodást támasztott. De honnan szerezte meg a hét percéssel őrzött tárgyalás adatait? Ez az újságírás titka.

Nehéz mesterség

ez különösen a konferenciákon. A hivatalos kommunikék szürkék és semmitmondók, mint a főhadiszállás napi jelentései voltak a háború idején. Szellemesnek kell lenni a kérdésesben és villámgyorsnak a válaszban. Állandóan interjúolni kell: az angol delegáust, a franciát, a japánt s figyelni a megtett kijelentések közötti különbségre, vagy arra, amit elhallgatnak, ez talán vezethet valamire. Amit mondanak, az nem fontos. Ha egy kérdésben az olasz diplomata nagyon bizalmatlan, akkor a franciához kell fordulni, vagy a spanyolhoz, ki ugyanabban a kérdésben ellenfél, tehát esetleg mérsékelt bizalmat fog tanusítani, már azért is, hogy a spanyol érdek erőteljesebben érvényesüljön a sajtóban, mert így kívánja a pillanatot.

Az újságírók is diplomaták. Ők az indiszkréció diplomatái.

Egy olasz riporter még jóval éjfél után is ott ül a barban, pedig kora reggel óta fenn van. Pezsgőzik. Egyik cigarettát a másik után szívja. Talán javíthatatlan éjszakázó? Dehogy. Tudomására jutott, hogy az első emeleten egy szobában egy kis titkos, de nagyon fontos tanácskozás folyik. Annak a végét lesi. Egyetlen elhullatott indiszkrét szó, vagy jel s az ő cikke már készen van. Rohan a telefonhoz s leadja Rómának az annál értékebb értesülést, mert csak ő tud róla. Itt a költségek egyáltalán nem játszanak szerepet. A genfi tárgyalások idején egy japán újságíró megjelent a postahivatalban és megkérdezte, hogy mennyi előleget adjon a sürgönyköltségekre. Amennyit akar, felelték. Azonnal letett 700.000 frankot.

Világtudósítónak lenni az újságírói karrier netovábbja. Ők a sajtó Carusoi. Róluk beszél a fáma. Ők a nagy riporterek, kik kurta pipájukkal a szájukban, kis kézi táskával a hónuk alatt, akár egy elhagyott óceáni szigeten is otthon vannak. A tehetség és a kalandvágy sorolja őket mind messzebb-messzebb. Mind ismerik egymást.

Ma Moszkvában találkozunk, holnap Tangerben vagy Durazzóban, hol forradalom készül. Ha együtt dolgoznak, megbeszéltek helyen találkoznak, közös vonaton, hajón utaznak, ugyanabban a hotelben szállnak meg, közösen fizetik az autóköltségeket. Ha aztán szétválunk, egymás között indul meg a verseny, kinek kedvez a szerencse, ki számol be elsőnek valami nagy szenzációval, megelőzve a többi lapokat.

Ilyenkor néha tragikomikus incidensekben sines hiány. Az orosz-japán háború idején történt, hogy egy francia tudósító élete kockáztatása árán hajón megközelítette a már akkor nagyon veszélyeztetett Port-Arturt. Féltuton azonban vissza kellett térnie, mert éppen abban a pillanatban megkezdődött a bombázás.

Vissza kellett fordulnia a kikötőbe. De se baj, ő küldi hírül a nagy világeseeményt. Szerencsétlenségére a kikötőben a hajónak egy fél óráig kellett

vesztegelnie, míg szabad parthoz jutott. A matrózok orditozva újságolták a hajóról a nagy hirt a kikötőben áll-dogálóknak. Ott bámészkodott egy angol újságíró is. Igen kényelmes, kövér ember, ki eddig még egy lépést sem mozdult. Most egyszerre villámgyors lett, rohant, ahogy lábai vitték, a postahivatalba s Európa az ő újságja révén tudta meg, hogy mi történt.

A nagy riporter szórja a pénzt, amerikai és angol újságok ugyszólván nem is követelnek elszámolást. Az indiai lázadások idején egy amerikai tudósító többek között a következő számlát küldte lapjának:

Egy hajó vétele	8000 dollár
Egy hajó eladása	6000 dollár

Egy gőzhajót vásárolt, hogy azonnal ott lehessen a helyszínen. Nem kapott szemrehányást, sőt ellenkezőleg. Szerkesztője el volt ragadtatva e szellemes találékonyságtól.

De nem volna teljes a kép, ha nem szólnék néhány szót

az ügynökségekről is. Minden nagy világvárosnak meg

Román - magyar - olasz együttműködés volt Sonnino terve a világháború elején

Budapest, szeptember hó.

A Magyar Tudományos Akadémia Tisza István gróf összes munkáiból most adta ki a negyedik sorozat harmadik kötetét, amelyben folytatja Tisza leveleinek, táviratainak és távbeszélőn küldött üzeneteinek közlését. Ezek a levelek az 1915 januártól júliusig történt eseményeket, tehát a világháború voltaképpen megindulásának drámai mozzanatait tárgyalják.

A külpolitikai rész középpontjában az Olaszországgal folytatott tárgyalás és ezzel kapcsolatban Romániának beavatkozási szándéka van. Tisza 1915 január 5-én értesült először hivatalosan arról, hogy Olaszország területi engedményeket kér a monarchiától semlegessége fejében. A tárgyalást Berchtold Lipót gróf külügyminiszter kapkodva és

erélytelenül vezette.

Ezért ejtette el Tisza Berchtold gróftól s vitte keresztül Burian István báró kinevezését, akit következetes és határozott államférfiúnak ismert. Az eseményeket azonban nem lehetett feltartóztatni. Tisza békére gondolt.

— Ha látnók, hogy nem boldogulunk az olaszokkal, — írta Buriánnak 1915 április 27-én — még az ő támadásuk bevétele előtt kellene békeajánlattal az ántánthoz fordulni... Ezt meg kellene a németekkel előre beszélni, hogy az adott pillanatban a dán, vagy spanyol király útján cselekedni lehessen... Mi lesz, ha minden ellenkező igyekezetünk dacára kiüt az olasz háború? Akkor szerintem, a győzelem gondolatát fel kell adni s az ántántól

békét kérni...

Ezt a meggyőződését memorandumban is kifejtette, amelyet megküldött a külügyminiszternek és Hötzendorfi Konrád vezérkari főnöknek. A békekötés volt Tisza törekvése s nem rajta fordult meg, hogy a háború éveken keresztül húzódtott. Olaszország május 19-én felmondta a hármasszövetséget s utána megüzente a háborút. Ebben az egész levélanyagban legszenzációsabban hat az a nyilatkozat, amelyet Sonnino olasz külügyminiszter tett Magyarországra vonatkozóan Bossi genovai egyetemi tanár előtt. A nyilatkozatot eljuttatták Tiszának, aki azután

bizalmas levélben válaszolt Sonninonak.

van az ügynöksége. Reuter Japánban, Stefani Rómában, Havas Párisban, Wolf Berlinben, Fabra Jadróban, Associated Press New Yorkban. Hozzájuk érkeznek először a világháború minden tájáról a sürgönyi jelenségek. Az ügynökség tulajdonképpen antikülszolgálat, mert nemcsak nyöket küld az előfizető lapoknak, hanem cikket, tárcát, vezércikket, közhasznú ismertetések, krónikákat, jelentéseket, híreket, tárcákat, sőt sajtó-ügynök, ami csak kell. Hatvan-száz újságíró dolgozik éjjel-nappal, zömében nélkül, váltakozó turnusokban termekben. Mindegyik öt-hat óráig dolgozik és egészen más területen munkát végez, mint a napilapok katórsai. Ezek a saját lapjuk nyét fejezik ki, az újság írásszóvivői. Az ügynökség szerkesztő ugyanazt a tényt állandóan különböző formában írják meg, másként zervatív, másként a radikális, n a szocialista lapnak. Minderkesztő

négy-öt lapra referál s ha az irodalmi lapok hasábon számol be az akadémiáról, ugyanakkor a riportlapnak két sort szán. Az ügynökségnek politikája és nincs véleménye s a kormány nagyon örül, mert lementálni kell, vagy gyöngöndezni a közvéleményt valami kömetlenségre, nincs készségesebb gája, mint az ügynökség, mely áttatlansága dacára már-már halabb, mint az összes napilapok véve.

Vermes

Magyarország érdekei ugyanazok voltak, vannak és lesznek — mondta Sonnino — mint Olaszországé is, mert mindkét országnak egyformán érdeke, hogy Európában sem a német, sem a szláv elem nyomó tulsulyra ne emelkedjen. Ezen politika keresztülvitelét úgyzelem, hogy a magyarországi országgal és románokkal való belsőszony megteremtése után a magyar kormány legyen kezdeményező európai nemzetek jelenlegi és dandó békéje megteremtésének. Ez a magyar kormánynak mindenképpen kell készítenie, hogy kijelentés

akarja a béke. Olaszországnak minden erkölcsös pozíciója megvan arra és érdeke, hogy támogassa egy olyan Magyarországot létrejövését, amely lehetőleg független a német befolyástól és könnyű lesz olyan titkos megegyés létesíteni Magyarországgal, Olaszországgal és Romániával között, amely által az országok speciális érdekei kielégíthetők. Ezt tartom az egyetlen lehetséges módnak, hogy a magyar gikus problémát megoldjuk és elhárítsuk úgy a fenyegető országot mint a szláv veszedelmet. Mindezeknek a veszedelmeknek elkerülése Magyarországgal és Olaszországgal

közös érdek. Tisza nyomban válaszolt. Maette azt a felfogást, hogy a világháború veszedelem leküzdése közös érdek a német kérdést más szemmelkinti. Magyarország, írja, csak Aulval egyesülten tarthatja fenn az Aulra törő szláv áradatot. Magyarorsorsza Ausztriához van kötve. A dualizmus törhetetlen hiva, nem volt kapható Ausztria hátbatámadására.

Az események gyors ütemben vették egymást. Sonnino jóhiszúsége kudarcot vallott. És a nagy szeomlás után évekkel Romániával Olaszország baráti szerződést kötött és talán idővel helyet kap ebtl baráti körben Magyarország is. Sonnino terve megvalósult...

Berndorfi
evőeszközök
alpakkaezüst
disztárgyak
nagy
választékban
kaphatók
DRACHSLER VILMOS
ékszerész, Temesvár, I., Hunyadi-u. 3.

KOSZMETIKA

(Szépségápolás)

Érkezett: HIRSCH SÁNDOR DR.
bőrgyógyász — kozmetikus

A test- és szépségápolás körébe tartozó minden egyes kérdésre rovatvezetőnk a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást. Levélbeli megkeresések a Déli Hírlap szerkesztősége címére küldendők és a borítékon feltüntetendő a „Kozmetika” jelzés.

Ársgőzölés, aremassage

Meleg víznek az arcbőrre gyakorolt jótékony hatása nemcsak a zsírtó és tisztító képességében rejtenem abban is, hogy a meleg hatás folytán az arcbőr hajszálerei kinyílnak, miáltal az arcbőr vérellátása fokozódik, úgy, hogy az arcbőr rétegeiben tápláltságban részesülnek. Ez a hatás abban nyilvánul meg, hogy a hő hatás után az arcbőr kipirul. Minél melegebb víz minél hosszabb ideig hat az arcbőrre, annál intenzívebb a hatás és a velejáró jobb bőrtápláltság.

Meleg vízzel való mosakodásnál azonban ez a hőhatás rövid tartamú, mert a víz az arcbőrrel gyorsan leperereg, részint pedig, mert a bőr a hamar lehűti a saját hőmérsékletét a reá került vizet. Hogy a meleg víz ezen jótékony hatását még jobbfokozhassuk és állandóbbá tegyük, ársgőzölést alkalmazunk. Az arcra áramló gőz, a testhőmérséklet és a közte létező hődifferencia folytán, meleg vízszórók alakjában csapódik le az arcra, ahonnan lehűlés után leperereg, de adva a gőz folytonos áramlása folytán újlag keletkezett melegvíz-áramlásnak. Ilyen módon tetszésünk szerinti időtartamra hagyhatjuk a melegítést arcbőrünkre hatni. Legegyszerűs és természetesen a legköltségteljes módja az ársgőzölésnek az, amikor 4-5 literes fazékban vizet forrasztunk és a forró víz kiáramló gőzét olyan edényekkel felhasználjuk, hogy az arcra főleg egy nagyobb, sűrű szövésű szövet borítsunk, a fazék fölé hajolva, a szélén a kendőt összefogjuk, miáltal a gőz áramlását az arcbőr irányába tereljük. A fazékban levő víz azonban pár perc alatt kihűl, olyannyira, hogy gőzt többé nem szolgáltat, hogy emiatt ezen módszerrel igen gyorsított hatást tudunk elérni.

Összehasonlíthatatlanul alaposabb a hatás, ha az ársgőzölés direkt erre a célra konstruált készülékkel történik. Ezekből különböző gyárak igen sokféle hoztak forgalomba, de a lényeg mindegyiknél ugyanaz: egy üveg vagy fémharang, melynek nyílásába arcunkat helyezük, egy csövön át a harangba gőz áramlik a főzőből, meglehetősen villanyra vagy szesze berendezve, ezenkívül el van látva egy megfelelő szabályozó készülékkel a gőz hőmérsékének a szabályozására. A készülék azonban oly drága, hogy privát használatra nem tudott általánossá válni, leginkább kozmetikai intézetek alkalmazták.

A gőzölő apparátus forraló készüléke vízében különböző gyógyszerek is feloldhatók, aszerint, amit az illető arcbőr megkíván. Jó például a pattanásos, zsíros arcbőrnél resorcin, kén stb. tehető hozzá a vízhez, de normális arcbőrnél is ajánlatos a vízhez egy kis szodabikarbonát, vagy boraxot hozzátenni.

Az ársgőzöléshez hasonlóan, a massage is azt a célt szolgálja legfőképpen, hogy vérbőséget idézzon elő, de míg a gőzölés ezt csak az arcbőr felületesebb rétegeiben hozza létre, addig a massage a bőr mélyebb rétegeinek, sőt a bőr alatti kötőszövetnek és izomzatnak a hajszálereit tágítva, ezek jó vérellátását nagyban fokozza és különösen a bőr alatti kötőszövetben levő rugalmas rostok és az izmok jó vérellátása fontos, mert így ezek megtartva rugalmasságukat, megakadályozzák a korai ráncosodást.

Az aremassage legegyszerűbb módja, szabb időn át eszközöljük.

mely házálag is könnyen eszközölhető, az ujjal való massage. Ehez a massagehoz a masszírozandó személy arca fölfele fekdjék, oly magasan helyezve el a fejét, hogy az orr vízszintes legyen. A masszírozó a fej mögött elhelyezkedve, borvazelinnel, vagy krémmel bekent ujjbegyekkel masszírozzon, bizonyos masszírozási irányokat betartva, még pedig: a homlokon a középvonaltól kifelé a halántékok irányában, a szem alatt és fölött ugyanígy, az arcon fel és lefele, a száj alatt és fölött ivalakban a középvonaltól kifelé. Ugyanazon a helyen körülbelül 10-12 mozgást kell végezni. Sem túlerős, sem túlgynge nyomással nem szabad masszírozni. Különösen a túlerős massage-tól óvakodjunk, mert ezzel a bőralatti rugalmas rostok könnyen megszakadhatnak és ezzel több kárt okozunk, mint hasznot. Természetesen itt is, mint a gőzölésnél, a villamos-vibrator massage készülékek sokkal tökéletesebb eredményt adnak.

Leghelyesebb, ha az ársgőzölést egybekötve a massageval, egyszerre, illetve egymásután eszközöljük. A gőzöléssel előzőleg felpuhított arcbőrt masszírozása sokkal jobb eredményre vezet.

Aki azt hiszi, hogy 2-3 ársgőzöléses massageval arcát egyszerűen „kivasaltatja”, azt igen kellemetlen csalódás érheti, mert itt is ugyanaz a helyzet, mint a tornánál, egy párszori szülőzés által még nem válhatunk díjbirkózóvá, viszont a rugalmasságot elvesztett arcbőr sem nyeri vissza ezt párszori massageval, hanem csak úgy, ha azt rendszeresen, türelemmel hossz-

magára vonta. Egy nagy tigris szaladt arrafelé és a futó zsiráf után vetette magát.

Palkó akkor hálával gondolt a zsiráfra, mert ha az nem jön és nem nyalja meg az arcát, úgy nem kapaszkodik a fejébe, nem repül föl a fára és ebben az esetben a tigris álmában fölfalta volna Kalandos Palkót. Azért gondolt hát hálával a zsiráfra, mert ez tulajdonképpen az életét mentette meg és szívéből kívánta, bárcsak a vérengző tigris ne tudná utolérni a zsiráfot. Ez a kívánsága be is teljesült, mert a fúrge és hosszulábu zsiráf sokkal gyorsabban futott, mint a lomha tigris és megmenekült.

Palkó azonban nem mert egyhamar lejönni a fáról. Ugyanis attól tartott, hogy a tigris visszajön és megtámadja.

Egyszerre azonban mozgást hallott az erdőben. Figyelt és ijedten vette észre, hogy négerek közelednek feléje. Félt, hogy a hatalmukba kerül és azért igyekezett elbujni a fa levelei közé. Ijedelme azonban csakhamar elmúlt, mert a négerek mögött fehér emberek is jöttek. Mikor ezek a fa alatt voltak, melyen Palkó gubbasztott, lekiáltott:

— Jónapot kívánok!

A fehér emberek csudálkozva állottak meg. Aztán nagyot néztek, amikor a fa ágairól egy fiatal fiu ereszkedett le közéjük. Palkó odament hozzájuk és bemutatkozott nekik:

— Kalandos Palkó a nevem.

— Klein Hans vagyok, — felelt a fehérek egyike, aki legközelebb állott Palkóhoz.

— Az urak németek? — kérdezte Palkó.

— Igen, németek vagyunk, — volt a válasz, — német bogárgyűjtők.

— És nem félnek az erdőben a nagy vadaktól?

Klein Hans mosolygott és így szólt: — Bogárgyűjtők vagyunk ugyan, azonban, ha kell, szembeszállunk az oroszlanal is.

A németek azután elhatározták, hogy kissé megpihennek és ebédelnek. Meghívták ebédre Palit is, aki jóízűeket falatozott. Aztán elmondta történetét és azt, hogyan került az erdőbe. Megjegyezte, hogy miután Astor kis ideig pihenni akar az angol telepen, nagyon szeretné, ha ezalatt a német bogárgyűjtőkkel járhatna, mert tudja, hogy tőlük sokat lehet tanulni.

Ez ellen a németeknek sem volt kifogásuk és azért elhatározták, hogy elmennek az angol telepre és ott megkérik Astort, hogy egyezzen bele, hogy Palkó velük menjen.

Astor beleegyezett és csak azt kötötte ki, hogy a német bogarászok Palkót vissza is hozzák az angol telepre. Ezek ezt megígérték és elindultak.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— Találkozás a német bogarászokkal —

Astor elhatározta, hogy két-három hétig marad az angol telepen. Azt akarta, hogy emberei a sok fáradozást az őserdőben alaposan kipihenjék.

Kalandos Palkó pár napig szépen elszórakozott a telepen. Mindent töviről-hegyire megnézett, az emberekkel összebarátkozott, érdeklődött életmódjuk iránt. Néhány nap múlva azonban elunta magát és elhatározta, hogy kirándulást tesz a környékre.

El is indult és a táj nagyon tetszett neki és észre sem vette, hogy megint csak belekerült az erdőbe. Sokat gyalogolt és alaposan elfáradt bele. Azért leült a fűre és később le is feküdt. Gondolta magában, nem fog ártani, ha egy kicsit szundit.

Egyszerre aztán, mikor már jó mélyen aludt, az a furcsa álma támadt, hogy valaki éles ráspollyal ráspolyozza arcát. Fel is ébredt rá és akkor látta, hogy nem ráspoly mozog az arcán, hanem egy hosszú nyelv. Az történt ugyanis, hogy egy zsiráf az erdőnek azon a részén legelt. Hosszu nyakával felnyult a fákra és azok le-

veleit eszegette, azonban olykor-olykor a fűvet is kóstolhatta. A nyelve fűvés közben került Palkó arcára. Palkó felébredt és annyira megijedt, az előtte álló állattól, hogy két kezét maga elé tartotta és elkapta a zsiráf fejét, hogy azt magától távolítsa. Azonban megijedt ám a zsiráf is és hirtelen felfelé kapta a fejét. Palkó, aki a zsiráf fejét erősen tartotta, egyszerre csak azt érezte, hogy nagy lendülettel repül felfelé a levegőbe. A zsiráf ugyanis igen magas állat, azonkívül a nyaka is nagyon hosszú, ami azért van, hogy a magas fákról könnyen leszedhesse a leveleket. Palkó ilyen módon egyszerre több méternyre emelkedett fel a magasba. A feje nekikoppant egy vastag ágnak. Abban a pillanatban egyik kezével elengedte a zsiráf fejét és megkapta az ágat, aztán a másik kezével is beléje kapaszkodott. A zsiráf pedig érezve, hogy a feje szabad, nagy iramodással nekirugaszkodott az erdőnek. Abban a pillanatban azonban Palkónak a figyelmét egy másik dolog is

Egyenruhászövet, deáksapkák
legolcsóbban
Salinacki Testvérek
Egyenruházati cikkek különleges-
égi üzletében, Temesvár, Dóm-
ér 4. Dóm-templommal szem-
ben. 1157

CSAKUGYAN

Pontos munkát végez
Ács Ferenc
Órás
Temesvár Erzsébetváros, Király-utca 26.

Utólérhetetlen
árban, minőségben és választékban!
Egy kísérlet s Ön állandó vevő a józsefvárosi
Szőnyeg- és Linoleumáruházban.
Kobelt-ház Popper Gyula Kobelt-ház
Timișoara, Bulev. Berthelot No. 5.
Állandó nagy választék szőnyeg, linoleum, viaszkos-
vászon, gumi- és játékaruk, hó- és sárcipők, betegápolási
cikkekben.
Fregoli gumikabát Lei 1950.—
Szövetszerű gumikabát " 900.—

Torino
FIAT
automobilok és alkatrészek
képviselője:
Tichy Testvérek
autogarage
Timișoara I. Str. Eminescu 6.
Telefonszámok:
Garage: 11-26 Lakás: 11-27

Reichard Gyula
műbutor-kárpitos
Timișoara III. Rezső-utca 13
Telefon 22-13
Speziális modern bőrbu-
torok a legfinomabb
kivitelben. 518

Színház

Az első prózai bemutató.
Hétfőn este Vajda Ernő nagyszerű vigjátéka, a Délbáb keretében mutatkozik be a temesvári közönségnek Franyó Zoltán drámai társulata. A darab szereplői időt és fáradságot nem kímélve, készülnek Darvas Ernő rendezése mellett a darab bemutatására, amely kiállítás dolgában sem hagy kívánni valót. Ebben a darabban mutatkozik be Jósika Mici, a társulat drámai hősnője, akit jőre már Nagyváradról megelőzték. Itt ismerjük meg a társulat hősszerelmét is, Homokay Pált. A darab többi szerepei Tarnay Teri, Gömör Emma, Novák Irén, Loránt Bébi, Szepesi Edith, Gergely Lajos, Derecskey Pál és Soór Jenő kezébe van letéve. Jegyek erre a bemutató előadásra délelőtt 10-től fél 1-ig és délután 4-től fél 7-ig a Bánát hírlapirodában, valamint este a színházi pénztárnál válthatók.

Heti műsor:

Vasárnap délután fél négykor: Marika, mérsékelt helyárrakkal, este nyolckor: Marica grófnő, rendezés helyárrakkal.
Hétfő: Délbáb vigjáték bemutatása, premier helyárrakkal.
Kedd: Délbáb vigjáték, rendezés helyárrakkal.
Szerda: Délbáb vigjáték, rendezés helyárrakkal.
Csütörtök: Marica grófnő (Halmos Mici bemutatkozása), rendezés helyárrakkal.
Az előadások kezdete este pontosan 8 órakor.

Kifutófiu

felvétetik Nicolae T. Popescu irodájában, Erőd-u. 5. em. 1338

Itt a tél!

Háziurak és lakók!
Mielőtt pénzüket kiadják tekintsek meg a világhírű **TRIUMPH** tüzhely- és kályhagyár lerakatát: **Breuer Jenő** Temesvár-Józsefv., Bonnáz-u. 14. Telefon 10-98. Árajánlat költségvetés díjmentes.

Nándor Tejnor

(România) Timișoara IV, B-dul Carol I Nr. 11 (Hunyadi-ut)
Finom borotvák, ollók, konyha- és vágókések, zsebkések és hasonló cikkek gyártása. Fémcsiszoló és galvanotechnikai műhely. Művegtagok, ortopéd-gepek és fűzők, sérvkötők, háskötők stb. gyártása. Optikai műhely. Késműves és köszörlüde. 1272

Butorok készítését

bármily kivitelben vállalom,
Wildpret Ferenc
Kossuth Lajos-utca 1. 1149

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Fekete hivatalnokleány vagyok, levelezni későbbi házasság céljából jóképű urival. Levelet „Szerencse fel” jellegére a kiadóba.

Házasság

40 éves gazdag intelligens iparos saját házzal, megismerkedne háziasan nevelt leánnyal vagy fiatal özvegyvel házasság céljából. Levelet „Csendes otthon” jellegére a kiadóba.

Elvált asszony berendezett lakással és ruhszalonnal férjhez menne üzlettulajdonoshoz. Leveletet „30 éves” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Alkalmazás

Gyakornokot keresek középiskolával drogériába. Ajánlatokat „Szülőknél lakó” jellegére kérek a kiadóba.

Keresünk önálló német levelezőt irodai gyakorlati jó számolót. Írásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Állás 240” jellegére a kiadóba.

Önállóan dolgozó bőrdobos adja le ajánlatát „Október” jellegére a kiadóba.

Házmasternek gyermektelen házaspár felvétetik. Erzsébetváros, Holló-u. 25/b. (1354)

Allást keres

Mielőbbi belépésre lehetőleg vidéki városi kereskedelmi vagy iparvállalatban állást keresek. Kereskedelmi akadémiai képzettséggel és több évi bank, valamint gazdasági praxissal bírok. Ugy a korábbiakban mint magyar-német levelező és egyéb irodai teendőkhöz teljes jártassággal van. Románul is beszélek. Szíves megkereséseket „Szerény igényű” jellegére a kiadóba kérek.

Idősebb ember, aki volt már portást és hasonlót vagy éjjeli őri állást keres. Viasits-utca 33. Nehrer.

Házmasteri állást keres házaspár nagykerti villany- és vízvezeték-szerelő. Varrónő. Szíves megkereséseket jellegére a kiadóba.

Utazó, aki jól be van vezetve Bánát Regátban, állást keres. Szíves megkereséseket „Export-import” jellegére kérek.

Gyermekszertető urileány, beszél németül és németül, állást keres. Vidékre is. Szíves megkereséseket „Gyerekek” jellegére a kiadóba.

Adás-vétel

Singer hosszuhajós varrógep eladó. Győr, Hosszu-u. 13. Kampler.

Súlyszelhető varrógep jutányos árral, fizetésre is kapható. „Fortuna”, Győr, Fő-utca 56.

Egy darab 10 lóerős benzínmotorral, kövel, komplett, eladó. Gírodai csárda.

Lakás

Két utcai szoba butorral átadó. Cimborovics, Ujvilág-vendéglős, Erzsébetváros.

Kétágas butorozott szobához szerényebb iparos társat keresek teljes ellátással Erzsébetváros, Korona-u. 3, földszint.

Butorozott szoba fiatal házaspárnak, mosással esetleg konyhasználattal átadható. Józsefváros, vörös villamos vasútállomás közelében, Erdélyi utca 12. alatt Zsuffánál.

2-3 szobás lakást keresek 1500-2000 forinttal, házbérellel bármely városrészben. Ajánlatokat „Mellékelyiséges” jellegére a kiadóba.

Kertes 2 szobás mellékelyiséges ház keresek bérebe. Kérek címeteket „Gyümölcs” jellegére a kiadóba.

Különbéle

Fehérnemű varrást, javítást és háztartási készítését vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra.

Idősebb urinő, ki perfektül bírja a nyelvet és könnyű és praktikus módszert tanít, elvállalna jutányosan tanítványt. Szíves megkeresést kér Tiriac 64. sz. alatti lakásán. Ugyanott egy fehérnemű-varrás és javítás, valamint egy és berlini himzés és horgolás készítését elvállaltatik.

Kereskedő jó üzlethez pénzes társat keres. Ajánlatokat „Jó üzlet” jellegére a kiadóba kérek.

Társ kerestetik 800 ezer vagy 1 millió forint nagykereskedéshez. Ajánlatot „Arad” jellegére a kiadóba.

Szakszerű gyöngyfüzés és csiszolás Löwinger S. és Tsa és szerényénél, Belváros, Str. Solderer (Bánát-utca) 5.

Eladó

egy sötét ebédőasztal tölgyfából, kommod, 1 etrusz, 2 Fauteuils tölgyfából, jutányosan **Siebold** boltban, gyárban, Távirda-utca 19. Telefon 192.

Ha szép akar lenni, használj Kulka-féle Lilliomtej-krémet, liliszappant, lilliomputert, 3 színű krémet. Kapható kizárólag Kulka Emil és rosi gyógyszerüzletében, a Fekete-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Mozi

Belvárosi mozi: hétfő, kedd (október 4-5)
Gyárvárosi mozi: szerda, csütörtök (október 6-7)
Mehalai mozi: szombat (október 9)

DR. CALIGARI (AZ ALVAJÁRÓ)

Expresszionista filmdráma.
Eddig sohasem látott különleges diszletek. Ezen film egy év alatt mind az öt kontinenset meghódította. A berlini UFA-ban, az egyik legnagyobb mozipalotában hat hónapig, New-Yorkban pedig 3 hónapon keresztül mindennap műsoron volt zsufolt ház mellett. Ehhez hasonló filmet Romániában még nem mutattak be.

Főszerepekben:
Conrad Veidt, Lil Dagover és Werner Krauss

Monopol Emericusfilm, Oradea-mare.
Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

3 új szó!

KARDOS, TELEP, VEZET!

Most készült új kövesut mentén olcsó villa- és háztelkek hosszú részletre, építőanyaggal együtt kapható.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy szücsmühelyemet

megnyitottam Gyárváros, Str. Anton Paun (Páva-utca) 15. szám alatt (Duschnitz-ház). Elvállalok mindennemű szőrmét feldolgozásra napi áron alul. Mindenféle divatszőrmék állandóan raktáron. Szíves pártfogást kérek.
Botz Károly, szücsmester. 1234

Hirdetmény.

Ertesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáromat mélyen leszállított áron árusítom. **Könnyű fizetési feltételek!**
Tisztelettel:
UNGOR műbutorasztalos
Gyári telefon 10-70 Üzleti telefon 10-71

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 43
Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája
Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon
Elsőrendű étterem! Mérsékelt árak!

Kalapbársony Deutsch Testvérek

minden színben kapható
Központi Áruházában
Mercy-utca és Jenőherceg-utca sarkán

Nagy szőrmevásár Grossmann Sándor cégnél a gyárvárosi főtéren. Saját szücsmühelyünk elsőrendű munkát szállít a napiárakon alul. Elhozott anyag is fel lesz dolgozva. Az egész vonalon előzékenység, jó áru, jó munka, legolcsóbb megszámitás. **Szücsstanone felvétetik!**